

RP 83/2015 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om en infrastruktur för geografisk information

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om en infrastruktur för geografisk information ändras. Genom lagen har man genomfört Europeiska unionens direktiv om upprättande av en infrastruktur för rumslig information som syftar till att harmonisera och systematisera hanteringen av vissa datalager som den offentliga förvaltningen innehar och att effektivisera deras tillgänglighet särskilt i beslutsfattande som gäller miljön.

Genom lagändringen genomförs sådana ändringar i det nationella genomförandet av direktivet som krävs utifrån utbytet av information om ärendet mellan Finland och kommissionen. Det föreslås också att terminologin i lagen ändras så att den motsvarar den terminologi som används i Europeiska unionens förordning om genomförande av direktivet vad gäller interoperabilitet för rumsliga datamängder och datatjänster.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅL.....	2
ALLMÅN MOTIVERING.....	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE.....	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
Lagstiftning.....	3
Utnyttjande av geografisk information.....	5
2.2 Lagstiftningen i EU.....	6
Inspire-direktivet och dess målsättning.....	6
Genomförandebestämmelser som antas med stöd av direktivet.....	6
2.3 Bedömning av nuläget.....	8
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	8
3.1 Målsättning.....	8
3.2 De viktigaste förslagen.....	9
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER.....	10
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	10
4.2 Konsekvenser för myndigheterna.....	10
4.3 Konsekvenser för miljön.....	11
4.4 Samhälleliga konsekvenser.....	11
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN.....	12
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial.....	12
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	12
DETALJMOTIVERING.....	13
1 LAGFÖRSLAG.....	13
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	13
2 IKRAFTTRÄDANDE.....	16
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING.....	17
LAGFÖRSLAG.....	18
Lag om ändring av lagen om en infrastruktur för geografisk information.....	18
BILAGA.....	21
PARALLELLTEXT.....	21
Lag om ändring av lagen om en infrastruktur för geografisk information.....	21

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Syftet med regeringens proposition är precisera det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire), nedan Inspire-direktivet. Direktivet trädde i kraft den 15 maj 2007 och lagen om en infrastruktur för geografisk information, genom vilken direktivet genomfördes nationellt, trädde i kraft den 17 juni 2009.

Syftet med Inspire-direktivet är att effektivisera och systematisera hanteringen av lager av geografisk information (i direktivet rumslig information) som den offentliga förvaltningen innehar och att öka deras tillgänglighet genom att utveckla hanteringen av lägesuppgifter och datatjänster som hänför sig till dem. Genomförandet av direktivet har medfört att utnyttjandet av lager av geografisk information främjats särskilt vid skötseln av miljöfrågor och att samarbetet mellan myndigheterna vid insamlande och utnyttjande av geografisk information systematiserats. Till följd av en effektiv hantering av geografisk information har det skapats förutsättningar för uppkomsten av mångsidiga allmänhetstjänster som utnyttjar geografisk information. Genom den föreslagna lagen preciseras det nationella genomförandet av direktivet och skapas bättre förutsättningar för att Finlands nationella infrastruktur för geografisk information blir den grund för Europeiska gemenskapens infrastruktur för geografisk information som förutsätts i Inspire-direktivet.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Lagstiftning

Allmänt

Före ikraftträdandet av lagen om en infrastruktur för geografisk information (421/2009), nedan Inspire-lagen, fanns det i Finland över huvud taget ingen allmän lagstiftning som uttryckligen gällde geografisk information som innehas av myndigheter, och inte heller några andra nationella bestämmelser som tillräckligt bra täckte alla delområden i Inspire-direktivet. Det fanns endast allmänna bestämmelser om produktion av geografisk information i vissa speciallagar som gäller myndigheter. De allmänna skyldigheterna att samla in, underhålla och uppdatera information som ingår i den substanslagstiftning som gäller en viss sektor har i och med lagen om en infrastruktur för geografisk information och systemet i den slopats till de delar som gäller geografisk information och överförts till ett centraliserat system som är lättare att förvalta och möjliggör en effektivare delning.

Inspire-lagen trädde i kraft den 17 juni 2009. Inspire-direktivet, som trädde i kraft den 15 maj 2007, genomfördes nationellt genom Inspire-lagen. Den nationella lagstiftningen skulle anpassas inom två år från direktivets ikraftträdande. Finland var bland de första länderna som införde direktivet i den nationella lagstiftningen.

Bestämmelser som är betydande med tanke på utnyttjandet av geografisk information är självfallet alltjämt de allmänna bestämmelserna om myndigheternas informationsförvaltning och om tillgången till information. Dessa bestämmelser ändras separat och de eventuella ändringarna gäller vid sidan av annan myndighetsinformation inom ramen för det egna tillämpningsområdet även den helhet som de geografiska datamängderna utgör.

Lagen om en infrastruktur för geografisk information

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för den allmänna styrningen och övervakningen av verkställandet av Inspire-lagen, och till dess ansvarsområde hör enligt 19 § i reglementet för statsrådet (262/2003) även sam användning av geografisk information. Jord- och skogsbruksministeriet är även den kontaktpunkt som har ansvaret för kontakter med kommissionen med avseende på Inspire-direktivet, och som enligt artikel 19.2 i direktivet ska utses. Delegationen för behandling av geodatafrågor, som finns i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet, är det samordningsorgan som direktivet förutsätter och som stöder kontaktpunkten.

Genomförandet av Inspire-direktivet baserar sig framför allt på de genomförandebestämmelser som antagits med stöd av direktivet och som kompletterar direktivet. I genomförandebestämmelserna finns med tanke på genomförandet anvisningar och krav som är mer detaljerade än i direktivet, men det rättsliga genomförandet av direktivet preciseras även i dem. Syftet med bestämmelserna är att ändra andra delar i direktivet än de centrala delarna och att komplettera det.

Genomförandebestämmelserna har i regel utfärdats i form av förordningar av Europeiska kommissionen, vilket innebär att de är direkt tillämplig nationell lagstiftning som inte skrivs om i nationell lagstiftning. Bestämmelserna om övervakning av och rapportering om genomförandet av direktivet har utfärdats som ett beslut av kommissionen. Genomförandebestämmelserna gäller metadata, interoperabla geografiska datamängder och datatjänster, nättjänster och delning av geografiska datamängder. Våren 2009, när det blev aktuellt att införa Inspire-direktivet i den nationella lagstiftningen, hade av genomförandebestämmelserna antagits endast den genomförandebestämmelse om metadata som antogs i december 2008. Genomförandebestämmelsen om nättjänster antogs den 19 oktober 2009. I nuläget har alla genomförandebestämmelser som förutsätts i direktivet antagits och det är möjligt att utföra en mer noggrann bedömning av den nationella lagstiftningens förhållande till kraven i dem.

Syftet med genomförandet av direktivet samt den nationella strategin för geografisk information har varit att skapa en fungerande och effektiv nationell infrastruktur för geografisk information, vilket under den tid lagen varit i kraft i huvudsak har fortskridit bra. Det nationella genomförandet av direktivet har dock påverkats av faktumet att alla förordningar av kommissionen som innehåller sådana genomförandebestämmelser för direktivet som är viktiga med tanke på genomförandet av direktivet ännu inte antagits när direktivet trädde i kraft, eller när lagförslaget om en infrastruktur för geografisk information bereddes. Till dessa centrala delar har de krav som direktivet ställer på den nationella lagstiftningen senare preciserats och en bättre harmonisering av den nationella lagstiftningen med direktivet och de genomförandebestämmelser som utfärdats med stöd av det har blivit aktuell.

En annan viktig faktor som utgör en bakomliggande orsak till den föreslagna lagändringen är Europeiska kommissionens granskning av införandet av Inspire-direktivet i den nationella lagstiftningen, och de därpå följande ännu mer detaljerade anvisningarna av kommissionen om vad som krävs för det nationella genomförandet av direktivet. Europeiska kommissionen har i alla medlemsländer granskat införandet av direktivet i den nationella lagstiftningen och genomförandet av det. I samband med granskningen av genomförandet har kommissionen av myndigheterna i medlemsländerna begärt vissa redogörelser utifrån vilka den har framfört sin åsikt om hur införandet av direktivet i den nationella lagstiftningen eventuellt ska ändras så att en medlemsstat kan anses genomföra direktivets krav på ett ändamålsenligt sätt.

Kommissionen har i samband med sin granskning av genomförandet sänt en begäran om information som gäller genomförandet av Inspire-direktivet till Finland via det s.k. EU Pilot-systemet den 17 april 2013. Finland har svarat på begäran om information den 25 juni 2013.

Till följd av detta inledande informationsutbyte har kommissionen den 4 maj 2015 överlämnat en kompletterande begäran om information om genomförandet till Finland, i vilken den konstaterade att Finland ska lämna ytterligare redogörelser för vissa detaljer som gäller genomförandet och på nytt framförde sin åsikt att Finland ska precisera genomförandet av direktivet. Finland har svarat på kommissionens kompletterande begäran om information den 3 juni 2015. De åtgärder för att precisera genomförandet som föreslås i svaret till kommissionen är till de delar som gäller ändring av nationell lag förenhetliga med de lagändringar som föreslås i denna proposition.

Handlingars offentlighet och skydd av personuppgifter

De geografiska datamängder som omfattas av Inspire-direktivet är i huvudsak myndighetshandlingar som avses i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan offentlighetslagen. Som sådana är de i princip offentliga i enlighet med offentlighetsprincipen i 1 § i offentlighetslagen, om inte de är föremål för någon särskild sekretessgrund som anges i lag. När man avviker från offentlighetsprincipen vid datadelning mellan myndigheter blir särskilt offentlighetslagens 29 och 30 § viktiga, i vilka det föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet och om rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till utländska myndigheter och internationella organ. En myndighet kan till en annan myndighet lämna ut uppgifter ur sekretessbelagda handlingar, om det i lag särskilt tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut uppgifter.

Med personuppgiftslagen (523/1999) tryggas skyddet för privatlivet och skyddet för den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter. Definitionen av personuppgifter i personuppgiftslagen motsvarar definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, nedan personuppgiftsdirektivet. Inspire-direktivet omfattar i princip inte personuppgifter. Vissa nationella datamängder som omfattas av Inspire-direktivet kan, om de kan kopplas samman med en identifierbar fysisk person, dock även utgöra ett personregister som avses i personuppgiftslagen. Lagstiftningen om personuppgifter är således en väsentlig del av den rättsliga referensram inom vilken personuppgifter behandlas. Vid behov går det dock i allmänhet att på teknisk väg skilja på den geografiska information och de personuppgifter som datamängderna som ska behandlas innehåller. Detta kan vid organiseringen av datadelning vara nödvändigt med tanke på principen om ändamålsbundenhet enligt 7 § i personuppgiftslagen.

I syfte att uppdatera och modernisera principerna enligt personuppgiftsdirektivet, som antogs 1995, har Europeiska kommissionen lagt fram ett rättsaktspaket som syftar till en övergripande dataskyddsreform och till följd av vilket personuppgiftsdirektivet ska upphävas i sin nuvarande form. En central rättsakt vid regleringen av personuppgifter kommer i framtiden att vara Europeiska kommissionens uppgiftsskyddsförordning som ersätter personuppgiftsdirektivet och som i form av en förordning är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna när den träder i kraft. I fråga om uppgiftsskyddsförordningen har kommissionen den 15 juni 2015 nått en gemensam syn som innehåller en politisk kompromiss. Förordningen avses träda i kraft 2016. Uppgiftsskyddsförordningen kommer inte på samma sätt som personuppgiftsdirektivet att direkt gälla faktisk geografisk information, utan den kommer liksom den gällande personuppgiftsregleringen att omfatta situationer där datamängder kan kopplas samman med en identifierbar fysisk person.

Utnyttjande av geografisk information

Nationell kontaktpunkt för genomförandet av Inspire-direktivet i Finland är jord- och skogsbruksministeriet och nationellt samordningsorgan som styr och övervakar utvecklingen är de-

legationen för behandling av geodatafrågor som tillsätts av statsrådet och finns i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet.

I Finland har man redan innan direktivet trädde i kraft och genomfördes nationellt haft som mål att upprätta en nationell infrastruktur för geografisk information. De åtgärder som krävts för genomförandet av direktivet har under den tid som lagen varit i kraft medfört att utvecklandet av en nationell infrastruktur effektiviserats i och med att verksamheten systematiserats och det ställts upp tydliga mål och tidtabeller för den. Den tydligare systematiseringen och det tydligare fastställandet av tidtabeller har inneburit att producenterna av geografisk information blivit aktivare och att deras verksamhet effektiviserats samt att användningen av datalager ökat och blivit effektivare.

Den nationella och den europeiska infrastrukturen för geografisk information har fortlöpande utvecklats till tjänster och tjänstehelheter som bättre kan samordnas. Den allmänna kunskapen om geografisk information och möjligheterna att utnyttja den vid produktionen av tjänster har ökat liksom efterfrågan på tjänster. I och med att efterfrågan på tjänster som utnyttjar infrastrukturer för geografisk information har ökat har tjänsteproducenterna blivit villigare att underhålla visnings- och nedladdningstjänster. Utvecklingen av efterfrågan på tjänsterna har omformat efterfrågan på geografiska datatjänster och insamlandet av geografisk information. Också för privata producenter av geografisk information har det skapats möjligheter att ändra de egna processerna så att de via gränssnittstjänster kan sammanlänkas med en myndighets datamängder.

2.2 Lagstiftningen i EU

Inspire-direktivet och dess målsättning

Ett centralt mål för Inspire-direktivet är att öka interoperabiliteten hos och delningen av geografisk information (i direktivet rumslig information) inom Europeiska unionen och att upprätta en europeisk infrastruktur för geografisk information, avsedd att användas för gemenskapens miljöpolitik och verksamheter. Den transeuropeiska infrastrukturen för geografisk information ska grunda sig på nationella infrastrukturer för geografisk information som upprättas och drivs av medlemsstaterna. Med hjälp av datadelningen mellan myndigheterna som förbättras till följd av den europeiska och de nationella infrastrukturerna strävar man efter att effektivisera utnyttjandet av geografisk information i den offentliga sektorns och företagens verksamhet samt att för medborgarna möjliggöra ett friare tillträde till väsentlig geografisk information och elektroniska tjänster som utnyttjar denna information.

Med infrastruktur för rumslig information avses enligt definitionen i artikel 3 i direktivet metadata, rumsliga datamängder och rumsliga datatjänster, allmänna nättjänster och nätteknik som stöder delning, avtal om delning, tillgång och utnyttjande av data, samt mekanismer, processer och förfaranden för samordning och övervakning som är fastställda, i drift eller görs tillgängliga i enlighet med direktivet. Direktivet innehåller inga bestämmelser om faktisk produktion av rumslig information eller insamlande av den. Skyldighet att göra detta kan uppkomma antingen utifrån annan nationell lagstiftning eller utifrån gemenskapslagstiftning och de uppgifter som i denna lagstiftning fastställs för de nationella myndigheterna. Skyldigheterna enligt direktivet åläggs myndigheterna via de datalager som de innehar och som omfattas av direktivet.

Genomförandebestämmelser som antas med stöd av direktivet

Genomförandebestämmelserna för Inspire-direktivet är bestämmelser som utfärdats av Europeiska kommissionen, i vilka det genom tekniska anvisningar anges i mer detalj hur de olika

RP 83/2015 rd

delarna i infrastrukturen för geografisk information ska genomföras i medlemsstaterna. Bland annat artiklarna 5, 7, 9, 16, 17 och 21 i direktivet innehåller bestämmelser genom vilka befogenheterna vid genomförandet av direktivet överförs till kommissionen. Genomförandebestämmelserna har i huvudsak antagits i form av förordningar av kommissionen och de är som sådana direkt bindande för medlemsstaterna och kräver inte ett separat nationellt genomförande. Genomförandebestämmelsen som gäller övervakning och rapportering har dock antagits som ett beslut av kommissionen.

Den första av genomförandebestämmelserna som antogs var kommissionens förordning (EG) nr 1205/2008 av den 3 december 2008 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG om metadata, som trädde i kraft den 24 december 2008. Enligt Inspire-direktivet ska myndigheter som förvaltar geografisk information utarbeta beskrivningar av de geografiska datamängder som direktivet omfattar och de geografiska datatjänster som hänförs till dem. Detaljerade krav som gäller strukturen, innehållet och de tillämpliga koderna i fråga om metadata som skapas om datamängderna och tjänsterna fastställs i kommissionens förordning om metadata. Kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) har även offentliggjort en separat teknisk anvisning som gäller skapande av metadata.

Bestämmelser om interoperabilitet för rumsliga datamängder och datatjänster finns i kommissionens förordning (EU) nr 1089/2010 av den 23 november 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG vad gäller interoperabilitet för rumsliga datamängder och datatjänster, nedan förordningen om interoperabilitet. Den innehåller mer detaljerade definitioner av dataprodukter med tanke på de rumsliga dataprodukter som avses i bilaga I till Inspire-direktivet. Rumsliga dataprodukter är produkter som avses i en utifrån uppgifterna i en eller flera datamängder eller serier av datamängder sammanställd dataproduktbeskrivning och som kan överlåtas som sådana eller innehållsmässigt begränsade till ett visst användningsändamål. Det har för de dataprodukter som avses i respektive tema för rumsliga data utarbetats en egen dataproduktdefinition. Syftet med dataproduktdefinitionen är att underlätta överföring av rumslig information. Syftet är att det i medlemsländerna mellan de olika organisationernas olika datasystem ska tas i drift harmoniserade, interoperabla dataprodukter med hjälp av vilka utvecklandet av den infrastruktur för rumslig information som avses i direktivet effektiviseras.

Kommissionens förordning (EG) nr 976/2009 av den 19 oktober 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG med avseende på nättjänster innehåller Inspire-direktivets krav på webbaserade nättjänster som är avsedda för presentation, hantering och omvandling av geografisk information. Förordningen har antagits den 19 oktober 2009. Nättjänsterna baserar sig på gränssnitt och de möjliggör presentation, granskning, hantering och överföring av geografisk information mellan olika system samt omvandling på andra servrar än den server på vilken den geografiska informationen finns. Genomförandebestämmelsen som gäller nättjänster omfattade till en början endast sök- och visningstjänster. Efter den ändring som gjordes genom kommissionens förordning (EU) nr 1088/2010 omfattar bestämmelsen i nuläget även nedladdnings- och omvandlingstjänster, och i den fastställs även krav och tidtabeller för skapande av dessa tjänster. När det gäller tjänster som gör det möjligt att sätta sig i förbindelse med datatjänster och som också anses som nättjänster är tjänstens exakta innehåll ännu under arbete, och de exakta förpliktelserna i anslutning till dessa tjänster fastställs senare i takt med att processen framskrider.

Bestämmelser om övervakning och rapportering finns i kommissionens beslut (2009/442/EG) av den 5 juni 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG när det gäller övervakning och rapportering. Denna genomförandebestämmelse gäller beskrivning av metadata för geografiska datamängder som omfattas av direktivet samt hur genomförandet av visnings- och nedladdningstjänster framskrider. Rapporteringen främjar övervak-

ningen av hur och inom vilken tidtabell direktivets krav har genomförts i den nationella lagstiftningen. Dessutom kontrolleras det hur anvisningarna om genomförandet har organiserats samt hur övervakningen av genomförandet har verkställts och hur kvaliteten på verksamheten säkerställs. Även bästa observerade praxis och eventuella hinder för ett effektivt utnyttjande av geografisk information ska rapporteras till kommissionen. Medlemsstaterna ska för den årliga övervakningen upprätta en förteckning över de geografiska datamängder och datatjänster som motsvarar de teman som anges i bilagorna I, II och III till direktivet och över de nättjänster som avses i artikel 11.1 i direktivet. Den upprättade förteckningen ska överlämnas till kommissionen och uppdateras varje år. Den faktiska rapporteringen till kommissionen om hur genomförandet av direktivet framskrider görs i enlighet med genomförandebestämmelsen vart tredje år.

2.3 Bedömning av nuläget

Enligt Inspire-direktivet skulle den nationella lagstiftningen anpassas till direktivets krav senast den 15 maj 2009. Inspire-lagen som utfärdades för det nationella genomförandet av direktivet i Finland trädde i kraft den 17 juni 2009. Genomförandet av Inspire-direktivet i medlemsstaterna kontrolleras med hjälp av den övervakning och rapportering som organiserats genom genomförandebestämmelserna. Medlemsländerna överlämnar årligen en övervakningstabell över genomförandet till kommissionen och utarbetar vart tredje år en mer omfattande övervakningsrapport om genomförandet av Inspire-direktivet. Alla medlemsländer har fullgjort sin rapporteringskyldighet på ett ändamålsenligt sätt och överlämnat de övervakningstabeller och rapporter som krävts. Endast iakttagandet av de tidsfrister som ställts upp för rapporteringen har orsakat problem för vissa medlemsstater. Informationen har i dessa fall överlämnats med en fördröjning på några månader.

Genomförandet av infrastrukturen för geografisk information med utgångspunkt i Inspire-direktivet har framskridit till ett skede där den geografiska information som omfattas av rättsakterna har gjorts tillgänglig på ett enhetligt sätt i enlighet med internationella standarder. Direktivet kräver i sig inte att information samlas in, utan att tillgången till existerande information eller av andra orsaker insamlad information organiseras på det föreskrivna sättet. Det har upprättats en infrastruktur och den fungerar nu som utgångspunkt för utvecklande av applikationer och tjänster. Hittills har övervakningen av genomförandet av direktivet koncentrerats till i huvudsak direktivets tekniska krav, vilka Finland, liksom flera andra medlemsstater, inte anses uppfylla förrän det nationella genomförandet har kompletterats genom ändringar i den nationella lagstiftningen.

I takt med att den tekniska aspekten av genomförandet har genomförts i tillräcklig grad har tyngdpunkten flyttats från skapande av ett utbud och upprättande av en infrastruktur till utnyttjande och användning av information och bedömning av deras effektivitet. Nästa skede när det gäller att förverkliga målsättningarna med Inspire-direktivet är att utarbeta grafiska representanter utifrån vilka man kan verifiera de konkreta fördelarna med direktivet särskilt inom unionens miljöpolitik och aktivt följa hur målet för datadelning förverkligas både i nationella och internationella organisationers verksamhet.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet för genomförandet av Inspire-direktivet och arbetet med den nationella strategin för geografisk information har varit en strävan att upprätta en fungerande och kostnadseffektiv nationell infrastruktur för geografisk information, där processerna för produktion och användning av allmännyttig geografisk information fungerar effektivt, är lätta att utnyttja och mots-

varar de krav som användarna ställer. På detta sätt kan de resurser och den sakkunskap som riktas till offentliga geografiska datamängder och datatjänster utnyttjas så effektivt som möjligt.

Syftet med att skapa en övergripande nationell infrastruktur för geografisk information är att undvika att onödiga överlappande datalager utvecklas och underhålls samt överlappande servicestrukturer som belastar produktiviteten. Principer för datasekretess- och offentlighet och principernas förhållande till de mål som gäller datalagrens öppenhet och som fortlöpande ska beaktas när nationella geografiska datamängder skapas och utnyttjas har en central ställning vid regleringen av användningen av geografiska datamängder.

I samband med att skyldigheterna enligt Inspire-direktivet fullgörs har man i Finland fortlöpande underhållit en delvis separat nationell målbild som framgår av den nationella strategin för geografisk information. Det har inte ansetts möjligt att i tillräcklig grad uppnå alla nationella mål endast genom att på ett ändamålsenligt sätt genomföra direktivets krav. Av denna orsak har genomförandet av den nationella strategin för geografisk information fortgått i form av en nationellt inledd process som styrs och underhålls nationellt. Den nya nationella strategin för geografisk information 2016 har färdigställts våren 2014. Att arbetet med att genomföra direktivet fortgår kan också ses som en del av det allmänna systematiska utvecklandet av dataadministrationen inom den offentliga förvaltningen samt informationssamhället. Detta syftar till att skapa förutsättningar för att förbättra produktiviteten och effektiviteten inom flera olika branscher. Målet för ändringarna enligt denna proposition är att lagstiftningen om geografisk information ska vidareutvecklas så att den skapar de bästa möjliga förutsättningarna för att även i framtiden utveckla den nationella och den europeiska infrastrukturen för geografisk information. Denna proposition är begränsad till genomförandet av direktivets krav på samma sätt som den gällande lagen.

3.2 De viktigaste förslagen

Syftet med denna lagändring är att ändra Inspire-lagen till de delar som det anses nödvändigt utifrån kommissionens granskning av det nationella genomförandet av Inspire-direktivet och informationsutbytet i anslutning till denna granskning. Dessutom görs det i lagen sådana tekniska ändringar som förutsätts med anledning av det nya innehållet i förordningen om interoperabilitet som har ändrats genom kommissionens förordning (EU) nr 1253/2013 av den 21 oktober 2013 om ändring av förordning (EU) nr 1089/2010 om genomförande av direktiv 2007/2/EG vad gäller interoperabilitet för rumsliga datamängder och datatjänster. Till följd av ändringen har vissa termer som används i Inspire-direktivet ändrats. Termerna används som sådana också i den nationella lagen om en infrastruktur för geografisk information och i förordningen med samma namn (725/2009), och de ska således ändras så att de motsvarar det nya innehållet i kommissionens förordning.

Systemet enligt den gällande Inspire-lagen baserar sig i stor utsträckning på en decentraliserad verksamhetsmodell, där den myndighet som förvaltar den geografiska information som avses i direktivet till stor del själv svarar för de åtgärder som direktivet kräver. Endast åtgärder som inte på ett rationellt sätt har kunnat genomföras decentraliserat på ett sätt som uppfyller direktivets krav har genomförts centraliserat. Syftet med denna metod är att säkerställa att de datamängder som delas är så aktuella som möjligt. I den föreslagna lagändringen föreslås det inte att denna grundstruktur ska ändras. Inspire-lagen omfattar fortfarande endast de geografiska datamängder som avses i Inspire-direktivet.

Den ursprungliga strukturen i lagen om en infrastruktur för geografisk information har planerats så att det i lagen föreskrivs endast om ärenden som är nödvändiga med tanke på det nationella genomförandet och som det inte föreskrivs om någon annanstans i den nationella lag-

stiftningen eller de genomförandebestämmelser som utfärdats med stöd av direktivet. Det har inte ansetts nödvändigt att i den nationella lagstiftningen särskilt ta in t.ex. vissa definitioner och klassificeringar, eftersom de ingår i genomförandebestämmelserna som utfärdats i form av förordningar av kommissionen som direkt eller indirekt är förpliktande för Finland. I det nationella genomförandet av direktivet har man delvis strävat efter att i motiveringen till regeringens proposition om lagen uttrycka lagstiftarens avsikt i mer detalj.

Enligt de åsikter som kommissionen delgett Finland är dock en förutsättning för att genomföra direktivets krav att det i dessa ärendegrupper med tanke på genomförandet av direktivet i mer detalj föreskrivs om ärendet i den nationella lagstiftningen. Det föreslås att lagen om en infrastruktur för geografisk information till dessa delar ändras så att den till sitt innehåll motsvarar den respons som kommissionen gett och den modell som ska anses ändamålsenlig utifrån informationsutbytet till följd av responsen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Behovet av tilläggsfinansiering i anslutning till infrastrukturen för geografisk information samt dess viktigaste ekonomiska konsekvenser gäller i regel åtgärderna i samband med lagens ikraftträdande samt upprättandet och ibruktagandet av infrastrukturen. De föreslagna ändringarna i lagen om en infrastruktur för geografisk information beräknas inte ha några särskilda ekonomiska konsekvenser. De uppgifter som myndigheterna har enligt lagen kvarstår i praktiken oförändrade. I och med att lagens system kvarstår i sak oförändrat i den föreslagna lagändringen, och de föreslagna ändringarna i huvudsak utgör en harmonisering av ordalydelsen i lagen med direktivet, varmed lagens infrastruktur inte ändras till sin struktur, utan en bättre kompatibilitet med direktivets krav säkerställs, beräknas det inte uppkomma några betydande ekonomiska konsekvenser av det slag som upprättandet orsakar.

Det är i detta skede således inte nödvändigt att för att precisera och komplettera genomförandet av direktivet göra sådana separata eller kompletterande ändringar i datasystem eller organisationer eller andra ändringar som kräver att ytterligare resurser riktas till underhållet eller utvecklandet av den nationella infrastrukturen för geografisk information. Eventuella mindre ändringar i den praxis som myndigheterna som förvaltar geografisk information tillämpar och i deras datasystem kan i organisationerna som förvaltar datamängder genomföras med de existerande resurserna och som en del av annat allmänt datatekniskt underhåll och andra allmänna datatekniska utvecklingsprojekt.

Eftersom myndigheternas lagstadgade centrala uppgifter inte ändras till följd av propositionen, beräknas lagändringen inte heller medföra betydande ekonomiska fördelar eller kostnadsbesparingar. Med tanke på de ekonomiska konsekvenserna för medborgarna är praxis som gäller användningsvillkor och avgifter för datamängderna väsentliga. I lagändringen föreslås inga betydande ändringar i dem. De i huvudsak indirekta fördelar som genomförandet av Inspire-direktivet medför för medborgarna (bl.a. bättre tillgång till information, en transparent och framsynt förvaltning, möjligheter att påverka och deltagande) ökar i takt med att datalager kontinuerligt utnyttjas i högre grad. Denna utveckling beräknas indirekt skapa möjligheter för vissa företag att förbättra sin lönsamhet, men den föreslagna lagändringen har ur detta perspektiv inga direkta separata konsekvenser.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Genom det nationella genomförandet av Inspire-direktivet har man i enlighet med målen för direktivet i viss mån lyckats effektivisera de enskilda myndigheternas verksamhet samt sam-

arbetet mellan myndigheterna. Harmoniseringen av och en effektivare förvaltning av datalagren inom den offentliga förvaltningen samt mer utvecklade nättjänster har möjliggjort att vissa överlappande och onödiga verksamheter kunnat slopas.

De statliga myndigheterna och myndigheterna inom regionförvaltningen samt kommunerna ska i fortsättningen i normal ordning beakta direktivets krav när de utvecklar sin dataadministration. Enligt förslaget preciseras lantmäteriverkets uppgifter på bestämmelsenivå så att uppgifterna i mer detalj motsvarar den formulering som genomförandet av direktivet förutsätter. Lagändringen enligt förslaget kräver i sig inga särskilda åtgärder för utvecklande av dataadministrationen eller investeringar. Lantmäteriverket är även i fortsättningen skyldigt att svara för genomförandet av vissa nättjänster som är avsedda för gemensamt bruk samt stödet som gäller användning av dem. I praktiken ingår dessa uppgifter redan nu i lantmäteriverkets uppgifter, och lagändringen beräknas till dessa delar inte ha några väsentliga konsekvenser för verksamheten vid de myndigheter som är centrala med tanke på tillämpningen av lagen.

Att lagens system ändras så att det bättre motsvarar direktivets krav kan antas underlätta och effektivisera myndigheternas verksamhet i fråga om utvecklande, underhåll och utnyttjande av den infrastruktur för geografisk information som avses i direktivet och i dess genomförandeförordningar.

4.3 Konsekvenser för miljön

Det centrala målet för Inspire-direktivet, som utgör grund för lagen om en infrastruktur för geografisk information, är att effektivisera skötseln av miljöfrågor både nationellt och internationellt. Den föreslagna ändringen inverkar i regel inte på dessa mål, eftersom det är en teknisk ändring. En fungerande och tillgänglig infrastruktur för geografisk information innebär dock att geografiska datamängder som innehas av myndigheterna effektivare kan användas vid planering och beslutsfattande som gäller miljön. En större harmonisering med direktivets krav innebär att användningen av datamängder förenklas och att produktion av information som grund för beslutsfattande främjas, och är ägnad att på detta sätt indirekt påverka kvaliteten på beslut som gäller miljön och att miljöfrågor allmänt beaktas vid planering och beslutsfattande.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Infrastrukturen för geografisk information tryggar tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna enligt 12 och 20 § i grundlagen, dvs. medborgarnas rätt att ta del av offentliga handlingar och myndigheternas skyldighet att säkerställa att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön.

De fördelar för medborgarna som geografisk information, geografiska datatjänster och genomförandet av Inspire-direktivet innebär är i regel indirekta. De framträder bl.a. via en större transparens i förvaltningen och medborgarnas ökade möjligheter att påverka och delta. Dessa konsekvenser är närmast självklara med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna, och ett ekonomiskt värde kan inte entydigt beräknas för dem. En realisering av de ekonomiska fördelarna kräver att de förutsättningar som skapats för att upprätta en infrastruktur för geografisk information utnyttjas effektivt när man utvecklar tjänster som innebär direkta ekonomiska fördelar eller företagsekonomiska verksamhetsmöjligheter för medborgarna.

I lagen föreslås det inga sådana reformer som innebär väsentliga ändringar av de direkta eller indirekta konsekvenser för medborgarna som upprättandet av infrastrukturen hittills medfört. Att det nationella genomförandet av direktivet preciseras och kompletteras kan antas ha konsekvenser främst i form av att myndigheternas verksamhet underlättas och effektiviseras.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Förslagets innehåll har i betydande grad påverkats av informationsutbytet mellan Finland och Europeiska kommissionen i ärendet som gäller genomförandet av Inspire-direktivet Pilot 4975/13/ENVI och av det material som uppkommit i samband med det. Utifrån detta material har man i beredningsprocessen bildat sig en uppfattning om till vilka delar den gällande lagen om en infrastruktur för geografisk information ska ändras för att precisera och komplettera det nationella genomförandet av direktivet. De föreslagna ändringarna har rapporterats till kommissionen.

Förhandlingar om kommissionens åsikter som utgör grund till förslaget och om beaktandet av dem i ändringen av lagens innehåll har förts i samarbete med sakkunniga vid lantmäteriverket, som är den mest centrala aktören med tanke på lagens system.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtande om lagförslaget begärdes av medlemsorganisationerna i delegationen för behandling av geodatafrågor samt av de aktörer som omfattas av direktivet, dvs. sammanlagt 25 remissinstanser. Utlåtanden begärdes av inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, Lantmäteriverket, Trafikverket, Finlands Kommunförbund rf, Befolkningsregistercentralen, Finlands miljöcentral, Museiverket, Landsbygdsverket, Naturresursinstitutet, Geologiska forskningscentralen, Statistikcentralen, Landskapens förbund i Finland rf, Institutet för hälsa och välfärd, Meteorologiska institutet, Säkerhets- och kemikalieverket, Naturvetenskapliga centralmuseet, Finlands skogscentral och Suomen paikkatietoklusteri FLIC. Det kom in sammanlagt 20 utlåtanden. Elva remissinstanser framförde att de inte hade något att kommentera angående de föreslagna lagändringarna.

I utlåtandena ansågs det att de föreslagna ändringarna till största delen var bra och nödvändiga med tanke på den precisering av genomförandet av direktivet och den terminologiska ändring av lagen som förslaget syftar till. I utlåtandena framfördes det i anslutning till dessa frågor även nödvändiga terminologiska och författningstekniska ytterligare iakttagelser som har beaktats vid den fortsatta beredningen av propositionen. Utifrån utlåtandena har den allmänna motiveringen till propositionen preciserats särskilt till de delar som gäller handlingars offentlighet och skydd av personuppgifter. I bestämmelserna har utifrån utlåtandena även 7, 11, 15 och 18 § i lagförslaget preciserats. Tillägg och ändringar som motsvarar preciseringarna har gjorts också i detaljmotiveringen till nämnda paragrafer.

I utlåtandena har man dessutom på en mer allmän nivå tagit ställning till hur nödvändigt Inspire-direktivet är, modellen för det nationella genomförandet av direktivet och till förverkligandet av dess målsättningar. I utlåtandena har man bl.a. kritiserat att infrastrukturen för geografisk information upprättats genom en på organisationsnivå decentraliserad modell, samt de uppgifter som genomförandet orsakar kommunerna. Dessa iakttagelser gäller som sådana inte det förslag till lagändring som nu behandlas, och det är inte möjligt att genomföra ändringarna i enlighet med dem i samband med detta lagförslag. Iakttagelserna har dock betydelse när det i ett senare skede görs en eventuell helhetsbedömning av och redogörelse för förverkligandet av Inspire-direktivets målsättningar och det därmed sammanhängande behovet av en mer omfattande översyn av denna lagstiftning.

Förslaget behandlades vid delegationen för behandling av geodatafrågor möte den 28 september 2015.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. Definitioner. Definitioner som är viktiga med tanke på lagen har samlats i en paragraf i början av lagen. Definitionerna motsvarar redan nu i stor utsträckning definitionerna i artikel 3 i Inspire-direktivet, men för att göra tolkningen av lagen tydligare och för att den bättre ska motsvara direktivets krav, tas det i paragrafen in vissa termer som finns i direktivet och som inte tidigare har funnits i lagen.

I 1 mom. 1 punkten i paragrafen definieras geografisk information (i direktivet rumsliga data) på samma sätt som i artikel 3.2 i direktivet. Med geografisk information avses således allmänt information som direkt eller indirekt avser en viss plats eller ett visst geografiskt område. Geografiskt objekt (i direktivet rumsligt objekt) definieras i 2 punkten som en abstrakt representation i elektroniskt format av en fysik företeelse. Geografiska objekt är t.ex. sjöar eller byggnader. Att lagen omfattar geografiska objekt ska även i fortsättningen anges i 3 § och i den förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av den. Definitionen av geografiskt objekt avgör således inte direkt huruvida en geografisk datamängd omfattas av lagen.

Som ett nytt föremål för reglering tas i 2 § 1 mom. 3 punkten in begreppet geografiska data-tjänster (i direktivet rumsliga datatjänster) som definieras på samma sätt som i direktivet som operationer som med hjälp av ett datorprogram kan utföras på den geografiska information som ingår i geografiska datamängder eller tillhörande metadata. Faktumet att det fristående begreppet geografiska datatjänster inte har funnits i lagen har varit avgörande för kommissionens bedömning att de krav som genomförandet av Inspire-direktivet ställer på medlemsstaterna inte entydigt genomförs i lagstiftningen i Finland. Genom att begreppet geografiska datatjänster tas in i lagen och terminologin till dessa delar harmoniseras med direktivet kan det främjas att en lagstiftning som uppfyller kraven i direktivet och dess genomförandebestämmelser utvecklas och uppdateras i framtiden.

Innehållet i de nuvarande 3–6 punkterna i paragrafen kvarstår oförändrat, men punkternas numrering ändras när det till paragrafen fogas en ny 3 punkt.

3 §. Geografiska datamängder och datatjänster som omfattas av lagen. I paragrafen preciseras lagens tillämpningsområde genom att de geografiska datamängder som omfattas av lagen begränsas på samma sätt som i den gällande 3 § i lagen. Det närmare innehållet i dataprodukterna som ingår i de teman för geografisk information (i direktivet teman för rumsliga data) som förtecknas i paragrafen lyfts tydligare fram genom att det i 1 mom. i paragrafen tas in en hänvisning till bilagorna I, II och III till Inspire-direktivet, vilka innehåller detaljerade beskrivningar av de teman för rumsliga data som direktivet omfattar.

I paragrafen görs också terminologiska ändringar till följd av kommissionens förordning (EU) nr 1253/2013 om ändring av förordning (EU) nr 1089/2010 om genomförande av direktiv 2007/2/EG vad gäller interoperabilitet för rumsliga datamängder och datatjänster, som trädde i kraft den 30 december 2013. I punkt 2 i paragrafen ändras termen ”höjd” till termen ”höjdförhållande”. I punkt 3 ändras den finska termen ”tilastoyksiköt” till ”tilastointiysiköt”. Den svenska termen ”statistiska enheter” ändras inte. I samma punkt ersätts formuleringen ”nätverk och anläggningar för miljöövervakning” med formuleringen ”anläggningar och platser för miljöövervakning” och formuleringen ”områden med särskild reglering samt enheter för rapportering” med ”områden som motiverar en särskild förvaltning, begränsning eller regle-

ring samt enheter för rapportering”. I punkt 3 sammanfogas dessutom termerna ”atmosfäriska förhållanden” och ”geografiska meteorologiska förhållanden” till termen ”atmosfäriska förhållanden och geografiska meteorologiska förhållanden”. Dessutom ändras den finska termen ”biomaantieteelliset” till ”eliömaantieteelliset”. Den svenska termen ”biogeografiska” ändras inte.

Till 3 § som gäller lagens tillämpningsområde fogas ett nytt 2 mom. där det i enlighet med artikel 4.6 i Inspire-direktivet föreskrivs att lagen omfattar geografiska datamängder som innehas av eller förvaras för en myndighet som verkar på den lägsta förvaltningsnivån i en medlemsstat endast om det i nationella lagar eller bestämmelser föreskrivs att datamängderna i fråga ska samlas in eller spridas. I Finland gäller bestämmelsen och begränsningen av dess tillämpningsområde kommunerna som verkar på den lägsta förvaltningsnivån och deras geografiska datamängder.

4 §. *Information som beskriver geografiska datamängder och datatjänster.* I paragrafen föreskrivs det om geografiska datamängder och om metadata som ska skapas om datatjänster som hör samman med datamängderna. Med metadata avses enligt definitionen i artikel 3.6 i direktivet formlig information som gör det möjligt att finna, inventera och utnyttja rumsliga datamängder och rumsliga datatjänster. Eftersom den föreslagna ändringen i 2 § i lagen syftar till att termen ”geografiska datatjänster” ska användas i lagens system, ändras uttrycket ”geografiska datamängder som omfattas av denna lag och datatjänster som hänförs till dessa” i 4 § 1 mom. till ”geografiska datamängder och datatjänster som omfattas av denna lag”. Formuleringen överensstämmer således med lagens nya terminologi som bättre motsvarar Inspire-direktivet, och formuleringen motsvarar också bättre rubriken för lagens 4 §. I paragrafen stryks även den onödiga hänvisningen till att informationen omfattas av denna lag.

6 §. *Interoperabilitet hos geografiska datamängder och datatjänster.* Enligt paragrafens 1 mom. är myndigheter som förvaltar geografisk information skyldiga att av varje geografisk datamängd som omfattas av denna lag utarbeta en för datadelning lämpad version som ska ingå i infrastrukturen för geografisk information enligt Inspire-direktivet och att uppdatera denna version. Geografiska datamängder som omfattas av lagen tas alltså inte in som sådana i infrastrukturen, utan det tas in en s.k. interoperabel geografisk datamängd som utarbetats av dem. Denna regleringsmodell kvarstår även i fortsättningen i lagens system. Tillägget till 6 § 1 mom. medför att myndigheter som förvaltar geografisk information är skyldiga att i enlighet med kraven i den genomförandebestämmelse som utfärdats med stöd av artikel 7 i direktivet säkerställa interoperabiliteten hos geografiska datatjänster som hänförs till de geografiska datamängder som lagen omfattar. Genom ändringen genomförs kravet som gäller geografiska datatjänster i direktivets artikel 7.3 där det konstateras att medlemsstaterna ska se till att rumsliga datamängder samt motsvarande rumsliga datatjänster görs tillgängliga och bringas i överensstämmelse med genomförandebestämmelserna inom den angivna graderade tidsplanen. Genom ändringen genomförs också kravet i Inspire-direktivets artikel 17.1 enligt vilken åtgärder ska antas avseende delning av rumsliga datamängder och datatjänster mellan myndigheterna i medlemsstaterna. Ändringen överensstämmer även med ändringen där det föreslås att termen ”geografiska datatjänster” ska tas in i definitionsbestämmelsen i 2 § i lagen. I paragrafen stryks som onödig hänvisningen till att de geografiska datamängderna omfattas av denna lag samt hänvisningen till personuppgiftslagen och offentlighetslagen, som är allmänna förvaltningslagar. Dessutom ändras rubriken för 6 § så att den motsvarar det ändrade innehållet i paragrafen.

7 §. *Tillgängligheten av geografiska datamängder i ett datanät.* Enligt paragrafen har myndigheter som förvaltar geografisk information en allmän skyldighet att se till att interoperabla geografiska datamängder är tillgängliga i ett datanät. Genom paragrafen genomförs kravet i artikel 7 i direktivet på att det ska ses till att geografiska datamängder och datatjänster görs

tillgängliga. Också en del av kraven i artikel 11 på att nättjänster ska inrättas har samtidigt genomförts. Eftersom den nationella övergripande arkitekturen för nättjänster tydligare än direktivet baserar sig på användning av s.k. på organisationsnivå decentraliserade gränssnittstekniker, föreskrivs det inte heller i fortsättningen nationellt om en centraliserad nedladdningstjänst, utan de olika aktörerna som förvaltar geografisk information ska förpliktas att göra sina geografiska datamängder tillgängliga i ett datanät i enlighet med direktivets krav. Skyldigheten ska även i fortsättningen fullgöras med hjälp av de system som varje myndighet som förvaltar geografisk information själv inrättat eller skaffat.

Syftet med Finlands lösning är att datatjänsterna genomförs så nära uppdateringen av information som möjligt med utnyttjande av det allmänna datanätet och standardiserad dataöverföringsteknik. De tjänster för visning och nedladdning av datamängder som avses i artikel 11 i Inspire-direktivet har genomförts nationellt med stöd av denna paragraf. Enligt responsen från kommissionen garanterar den nuvarande formuleringen i lagen inte i tillräcklig grad att geografisk information finns tillgänglig i ett datanät, eftersom det inte entydigt anges att myndigheter som förvaltar geografisk information är skyldiga att underhålla för geografiska datamängder avsedda nedladdningstjänster som gör det möjligt att ladda ned geografiska datamängder. För att avhjälpa detta missförhållande ska i 7 § 1 mom. i stället för termen ”överföring” tas in termen ”nedladdning” som exakt motsvarar direktivets innehåll och som enligt kommissionens åsikt ska användas för att den nationella lagstiftningen ska motsvara direktivet.

10 §. *Anlitande av sök- och stödtjänster med avseende på andra datamängder.* Enligt artikel 12 i Inspire-direktivet ska medlemsstaterna se till att även andra aktörer som på nationell, regional eller lokal nivå har samlat in eller sammanställt intressant geografisk information har möjlighet att göra geografisk information tillgänglig i samma nät med tjänster. Bestämmelser om andra aktörers rätt att anlita sök- och stödtjänster finns i lagens 10 §, enligt vilken även andra än de myndigheter som förvaltar geografisk information har rätt att i söktjänster lägga in metadata om geografiska datamängder som de förvaltar samt att anlita stödtjänster som avses i 9 §. Bestämmelsen gäller andra myndigheter än de i lagen avsedda myndigheter som förvaltar geografiska datamängder samt t.ex. sammanslutningar eller företag som samlar in annan information. De har möjlighet att, om de så vill, sammanlänka sina datamängder med samma tjänstenät som myndigheterna.

Enligt det gällande 3 mom. i 10 § i lagen har lantmäteriverket, som svarar för stödtjänsterna, rätt att vid behov fastställa andra nödvändiga villkor och begränsningar för anlitandet av stödtjänster. Begränsningar har ansetts vara nödvändiga t.ex. för att trygga att tjänsterna fungerar tekniskt och för att reglera den belastning som tjänsterna utsätts för. Det har dock under den tid lagen varit i kraft inte framkommit något behov av de begränsningar som avses i 3 mom. Enligt Europeiska kommissionens åsikt är lantmäteriverkets lagstadgade befogenhet att fastställa begränsningar dessutom alltför omfattande, eftersom dess användningsområde eller omfattning inte har preciserats på något annat sätt än genom att föreskriva att lantmäteriverket är skyldigt att meddela delegationen för behandling av geodatafrågor som avses i 17 § de allmänna principerna för begränsningarna. Därför föreslås det att 10 § 3 mom. upphävs.

11 §. *Informationsutbyte mellan myndigheter.* Enligt paragrafen ska de geografiska datamängder som avses i lagen och som innehas av en myndighet göras tillgänglig för andra myndigheter, myndigheter i andra medlemsstater, gemenskapsinstitutioner eller gemenskapsorgan samt organ inrättade genom internationella avtal, när de fullgör uppgifter som anges särskilt i lag. I paragrafen föreskrivs också om skyldigheten för den myndighet som förvaltar geografisk information att se till att en interoperabel geografisk datamängd är obehindrat tillgänglig i brådskande situationer. Paragrafen kvarstår till sin grundläggande struktur oförändrad i sak.

Till följd av ändringen av 2 § i lagen föreslås det att begreppet ”geografiska datatjänster” tas in i lagens system med samma innehåll som det har i Inspire-direktivet. Begreppet ”geografiska datatjänster” ska i enlighet med kommissionens åsikt användas konsekvent i lagen för att säkerställa ett tillräckligt precist och effektivt genomförande av direktivet. I detta syfte föreslås det att myndigheten enligt 11 § 1 mom. ska vara skyldig att vid sidan av interoperabel geografisk information även göra geografiska datatjänster som hör samman med nämnda geografiska datamängder tillgängliga för en annan myndighet, om den andra myndigheten behöver utnyttja dem för att kunna fullgöra uppgifter som hör samman med utövning av offentlig makt. Begreppet ”geografiska datatjänster” tas också in i paragrafens 2 och 3 mom., där det föreskrivs om skyldigheten att se till att geografiska datamängder är obehindrat tillgängliga och om skyldigheten att i vissa situationer lämna ut geografiska datamängder till myndigheter i andra EU-medlemsstater, till unionens institutioner eller organ samt till organ inrättade genom internationella avtal där Finland och Europeiska unionen är parter. Termen ”Europeiska gemenskapen” ersätts i bestämmelsen med termen ”Europeiska unionen”.

15 §. Villkor för utnyttjande av geografiska datamängder och datatjänster. Myndigheter som förvaltar geografisk information kan med stöd av 15 § även i fortsättningen ställa sådana villkor för utnyttjande av datamängderna som de anser vara nödvändiga. Genom bestämmelsen iakttas den allmänna principen i artiklarna 11 och 17 i Inspire-direktivet. Enligt den respons som Finland fått från kommissionen är dock den nuvarande befogenheten enligt 15 § att ställa villkor i praktiken obegränsad enligt ordalydelsen i lagen, och formuleringen är alltför kraftfull. Av denna orsak ska villkorens potentiella konsekvenser begränsas. Detta görs genom att det i 1 mom. i enlighet med artikel 17.2 i direktivet föreskrivs att de villkor som ställs inte får medföra begränsningar som vid tidpunkten för utnyttjandet kan leda till praktiska hinder mot delningen av geografiska datamängder och datatjänster. Villkor kan alltså även i fortsättningen ställas, men skyldigheten att iakttas de allmänna förvaltningsrättsliga principerna om proportionalitet och ändamålsbundenhet ska anges tydligare direkt i bestämmelsen där det föreskrivs om befogenheten. I överensstämmelse med ändringen i 7 § i lagen fogas termen ”nedladdning” i stället för termen ”överföring” till de verksamheter som begränsas med stöd av 15 §. Termen ”Europeiska gemenskapen” ersätts i bestämmelsen med termen ”Europeiska unionen”. Utöver kravet på en begränsning av innehållet i villkoren som gäller utnyttjande av datamängder ska villkoren även vara så transparenta som möjligt och lättillgängliga för de aktörer som de förpliktar. Transparensen och tillgängligheten säkerställs även i fortsättningen genom att det i den senare delen av 1 mom. föreskrivs att myndigheterna är skyldiga att göra villkoren och en avtalsmall som hänför sig till dem tillgängliga i datanätet.

18 §. Övervakning. Med tanke på organiseringen av den övervakning som förutsätts i Inspire-direktivet föreskrivs det i 18 § om de allmänna grunderna för övervakningen av utnyttjande av geografiska datamängder och för inlämnandet av övervakningsuppgifter. Enligt artikel 21.1 i Inspire-direktivet är medlemsstaterna skyldiga att göra övervakningsuppgifterna om uppbyggnaden och utnyttjandet av sina infrastrukturer för rumslig information permanent tillgängliga för kommissionen och allmänheten. Lagen innehåller i sin nuvarande form inga bestämmelser om skyldigheten att göra detta. Lagen preciseras till dessa delar så att lantmäteriverket, som övervakar infrastrukturen för geografisk information och utnyttjandet av den, genom en ändring av 18 § 2 mom. blir skyldigt att se till att övervakningsuppgifterna är tillgängliga i det allmänna datanätet.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 10 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om skydd för privatliv och personuppgifter. Enligt paragrafen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Med personuppgiftslagen (523/1999) som innehåller allmänna bestämmelser om skydd för personuppgifter tryggas skyddet för privatlivet och den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter. Bestämmelser om utlämnande av personuppgifter ur myndigheternas personregister finns även i 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. Definitionen av personuppgifter i personuppgiftslagen motsvarar definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, nedan personuppgiftsdirektivet. Inspire-direktivet omfattar i princip inte personuppgifter. Vissa nationella datamängder som omfattas av Inspire-direktivet kan, om de kan kopplas samman med en identifierbar fysisk person, dock även utgöra ett personregister som avses i personuppgiftslagen. Lagstiftningen om personuppgifter är således en väsentlig del av den rättsliga referensram inom vilken personuppgifter behandlas. Vid behov går det dock i allmänhet att på teknisk väg skilja på den geografiska information och de personuppgifter som datamängderna som ska behandlas innehåller. Detta kan vid organiseringen av datadelning vara nödvändigt med tanke på principen om ändamålsbundenhet enligt 7 § i personuppgiftslagen.

Lagen om en infrastruktur för geografisk information avviker inte från bestämmelserna i personuppgiftslagen och offentlighetslagen. Avsikten med den föreslagna ändringen är inte att inverka på denna princip. I 6 § i lagen stryks ändå som onödig hänvisningen till personuppgiftslagen och offentlighetslagen, som är allmänna förvaltningslagar.

För interoperabla geografiska datamängder gäller även i fortsättningen de allmänna bestämmelserna om utlämnande av myndighetsuppgifter. Om en geografisk datamängd anses utgöra ett personregister, är myndigheten som förvaltar geografisk information registeransvarig. I lagen om en infrastruktur för geografisk information föreskrivs det inte om vad personuppgiftslagen och offentlighetslagen i praktiken förutsätter i fråga om olika geografiska datamängder.

Tekniska krav och övriga krav som gäller datamängder som läggs in i infrastrukturen för geografisk information anges i direktivets genomförandebestämmelser som antas som förordningar av gemenskapen. Skyddet för personuppgifter har beaktats i dessa förordningar, eftersom det i artikel 13.3 i Inspire-direktivet uttryckligen hänvisas till kraven enligt personuppgiftsdirektivet. Skäl 24 i ingressen till Inspire-direktivet innehåller dessutom ett krav på att tillhandahållandet av nättjänster bör ske helt i enlighet med principerna om skyddet av personuppgifter enligt personuppgiftsdirektivet.

I enlighet med lagens ursprungliga system genomförs kraven enligt grundlagen på skydd för personuppgifter genom de allmänna förvaltningslagar och direktivets genomförandebestämmelser. Den informativa hänvisningen i 6 § till genomförandebestämmelserna ändras inte.

Med stöd av vad som anförts ovan anses det att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om en infrastruktur för geografisk information

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om en infrastruktur för geografisk information (421/2009) 10 § 3 mom. och
ändras 2—4, 6, 7, 11, 15 och 18 § som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *geografisk information* information som direkt eller indirekt avser en viss plats eller ett visst geografiskt område,
 - 2) *geografiskt objekt* en abstrakt representation i elektroniskt format av en fysisk företeelse som gäller finskt territorium och som avser ett objekts läge i form av en direkt eller indirekt referens till en viss plats eller ett visst geografiskt område,
 - 3) *geografiska datatjänster* operationer som med hjälp av ett datorprogram kan utföras på den geografiska information som ingår i geografiska datamängder eller tillhörande metadata,
 - 4) *infrastruktur för geografisk information* metadata, geografiska datamängder och geografiska datatjänster, nättjänster och nätteknik, avtal om utlämnande av, tillgång till och utnyttjande av information samt mekanismer för samordning och övervakning som är fastställda, i drift eller görs tillgängliga i enlighet med denna lag och Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire), nedan *Inspire-direktivet*,
 - 5) *geografisk datamängd* en identifierbar samling av geografisk information i elektroniskt format,
 - 6) *myndighet* myndigheter som avses i 4 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), med undantag av domstolar och andra rättskipningsorgan,
 - 7) *myndighet som förvaltar geografisk information* varje myndighet som för att sköta sina uppgifter förvaltar eller uppdaterar en ursprunglig geografisk datamängd som omfattas av denna lag.
- Det som i denna lag föreskrivs om myndigheter gäller också sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som avses i 4 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

3 §

Geografiska datamängder och geografiska datatjänster som omfattas av lagen

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på offentliga geografiska datamängder som innehas av myndigheter och som hör till något av följande teman som anges i bilagorna I, II eller III till Inspire-direktivet, samt på geografiska datatjänster som hör samman med informationen i datamängderna:

- 1) referenskoordinatsystem och höjdsystem, geografiska rutnätssystem, geografiska namn, administrativa enheter, adresser, fastigheter, trafiknät, hydrografi och skyddade områden,
- 2) höjdförhållanden, marktäcket, ortofoto och geologi,
- 3) statistiska enheter, byggnader, mark, markanvändning, människors hälsa och säkerhet, allmännyttiga och offentliga tjänster, anläggningar och platser för miljöövervakning, produkt-

ions- och industrianläggningar, jordbruks- och vattenbruksanläggningar, befolkningsfördelning, områden som motiverar en särskild förvaltning, begränsning eller reglering samt enheter för rapportering, naturliga riskområden, atmosfäriska förhållanden och geografiska meteorologiska förhållanden, geografiska oceanografiska förhållanden, havsområden, biogeografiska regioner, livsmiljöer och naturtyper, arters utbredning, energiresurser och mineralfyndigheter.

Denna lag tillämpas på geografiska datamängder som innehåller eller förvaras för en kommun endast om kommunen enligt lag eller förordning är skyldig att samla in eller sprida datamängderna i fråga.

Närmare bestämmelser om de geografiska datamängder som omfattas av lagen utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Information som beskriver geografiska datamängder och geografiska datatjänster

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska utarbeta och uppdatera information som beskriver geografiska datamängder och geografiska datatjänster och som gör det möjligt att finna, inventera och utnyttja datamängderna och datatjänsterna (*metadata*).

Bestämmelser om tekniska krav på innehållet i metadata finns i kommissionens förordning (EG) nr 1205/2008 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG om metadata.

6 §

Interoperabilitet hos geografiska datamängder och geografiska datatjänster

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska utarbeta och uppdatera en för data-delning lämpad version av varje geografisk datamängd (*interoperabel geografisk datamängd*) samt se till att de tillhörande geografiska datatjänsterna är interoperabla.

Bestämmelser om kraven på interoperabilitet hos geografiska datamängder och geografiska datatjänster utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 7 i Inspire-direktivet.

7 §

Tillgängligheten av geografiska datamängder i ett datanät

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska se till att interoperabla geografiska datamängder är tillgängliga i ett datanät för visning och nedladdning.

Bestämmelser om tekniska krav på tillgängliggörande av interoperabla geografiska datamängder i datanätet utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 16 i Inspire-direktivet.

11 §

Informationsutbyte mellan myndigheter

En myndighet som förvaltar geografisk information ska göra sina interoperabla geografiska datamängder och sina geografiska datatjänster som hör samman med dem tillgängliga för en annan myndighet, om den andra myndigheten behöver utnyttja dem för att kunna fullgöra uppgifter som hör samman med utövning av offentlig makt.

Den myndighet som förvaltar geografisk information och den i 1 mom. avsedda andra myndigheten ska på förhand se till att den interoperabla geografiska datamängden och geografiska

RP 83/2015 rd

datatjänster som hör samman med den är obehindrat tillgängliga, om det är sannolikt att de behöver utnyttjas också i brådskande situationer.

En myndighet som förvaltar geografisk information ska också lämna ut interoperabla geografiska datamängder och geografiska datatjänster som hör samman med dem till myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen och till unionens institutioner och organ samt ömsesidigt och på lika villkor till organ som inrättats genom internationella avtal där Finland och Europeiska unionen är parter, om mottagaren behöver dem för att fullgöra uppgifter som det föreskrivs eller bestäms att mottagaren ska fullgöra och som påverkar miljöns tillstånd.

15 §

Villkor för utnyttjande av geografiska datamängder och geografiska datatjänster

Myndigheter som förvaltar geografisk information kan ställa villkor för visning, nedladdning och utnyttjande av geografiska datamängder och geografiska datatjänster. Villkoren får dock inte vid tidpunkten för användandet leda till praktiska hinder mot delningen av datamängderna och datatjänsterna. Villkoren och en avtalsmall som hänför sig till dem ska vara tillgängliga i datanätet.

Bestämmelser om utlämnande av geografiska datamängder till Europeiska unionens institutioner och organ utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 17 i Inspire-direktivet.

18 §

Övervakning

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska övervaka utnyttjandet av interoperabla geografiska datamängder som gjorts tillgängliga i datanätet och lämna övervakningsuppgifterna till jord- och skogsbruksministeriet.

Lantmäteriverket ska övervaka kvaliteten, omfattningen och interoperabiliteten hos samt utnyttjandet av den information som lagts in i söktjänsten, tillgängligheten av geografiska datamängder i datanätet och datatjänsternas kompatibilitet samt lämna övervakningsuppgifterna till jord- och skogsbruksministeriet och se till att dessa uppgifter är permanent tillgängliga i datanätet.

Närmare bestämmelser om övervakningen och utlämnande av övervakningsuppgifter enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 22 oktober 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Näringsminister Olli Rehn

Lag

om ändring av lagen om en infrastruktur för geografisk information

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om en infrastruktur för geografisk information (421/2009) 10 § 3 mom. och
ändras 2—4, 6, 7, 11, 15 och 18 § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med:

1) *geografisk information* sådan information i elektroniskt format om finskt territorium som, såsom attribut hos informationsobjekt, avser deras läge i form av en direkt eller indirekt referens till en viss plats eller ett visst geografiskt område,

2) *informationsobjekt* en abstrakt representation av en fysisk företeelse,

3) *infrastruktur för geografisk information* metadata, geografiska datamängder och geografiska datatjänster, nättjänster och nätteknik, avtal om utlämnande av, tillgång till och utnyttjande av information samt mekanismer för samordning och övervakning som är fastställda, i drift eller görs tillgängliga i enlighet med denna lag och Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire), nedan Inspire-direktivet,

4) *geografisk datamängd* en identifierbar samling av geografisk information i elektroniskt format,

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) **geografisk information** information som *direkt eller indirekt avser* en viss plats eller ett visst geografiskt område,

2) **geografiskt objekt** en abstrakt representation i elektroniskt format av en fysisk företeelse som *gäller finskt territorium och som avser ett objekts läge i form av en direkt eller indirekt referens till en viss plats eller ett visst geografiskt område,*

3) **geografiska datatjänster** operationer som *med hjälp av ett datorprogram kan utföras på den geografiska information som ingår i geografiska datamängder eller tillhörande metadata,*

4) **infrastruktur för geografisk information** metadata, geografiska datamängder och geografiska datatjänster, nättjänster och nätteknik, *avtal om utlämnande av, tillgång till och utnyttjande av information samt mekanismer för samordning och övervakning som*

är fastställda, i drift eller görs tillgängliga i enlighet med denna lag och Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (*Inspire*), nedan **Inspire-direktivet**,

5) *myndighet* myndigheter som avses i 4 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), frånsett domstolar och andra rättskipningsorgan,

6) *myndighet som förvaltar geografisk information* varje myndighet som för att sköta de uppgifter som hör till den förvaltar eller uppdaterar en ursprunglig geografisk datamängd som omfattas av denna lag.

5) **geografisk datamängd** en identifierbar samling av geografisk information i elektroniskt format,

6) **myndighet** myndigheter som avses i 4 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), med undantag av domstolar och andra rättskipningsorgan,

7) **myndighet som förvaltar geografisk information** varje myndighet som för att sköta sina uppgifter förvaltar eller uppdaterar en ursprunglig geografisk datamängd som omfattas av denna lag.

Det som i denna lag föreskrivs om myndigheter gäller också sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som avses i 4 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

3 §

Geografiska datamängder som omfattas av lagen

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på offentliga geografiska datamängder som innehåser av myndigheter och hör till något av följande teman:

1) referenskoordinatsystem och höjdsystem, geografiska rutnätssystem, geografiska namn, administrativa enheter, adresser, fastigheter, trafiknät, hydrografi och skyddade områden,

2) höjd, landtäckning, ortofoto och geologi,

Det som i denna lag föreskrivs om myndigheter gäller också sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som avses i 4 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

3 §

Geografiska datamängder och geografiska datatjänster som omfattas av lagen

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på offentliga geografiska datamängder som innehåser av myndigheter och som hör till något av följande teman *som anges i bilagorna I, II eller III till Inspire-direktivet, samt på geografiska datatjänster som hör samman med informationen i datamängderna:*

1) referenskoordinatsystem och höjdsystem, geografiska rutnätssystem, geografiska namn, administrativa enheter, adresser, fastigheter, trafiknät, hydrografi och skyddade områden,

2) höjdförhållanden, marktäckning, ortofoto och geologi,

3) statistiska enheter, byggnader, mark, markanvändning, människors hälsa och säkerhet, allmännyttiga och offentliga tjänster, *nätverk och anläggningar* för miljöövervakning, produktions- och industrianläggningar, jordbruks- och vattenbruksanläggningar, befolkningsfördelning, områden med särskild reglering samt enheter för rapportering, naturliga riskområden, atmosfäriska förhållanden, geografiska meteorologiska förhållanden, geografiska oceanografiska förhållanden, havsområden, biogeografiska regioner, naturtyper och biotoper, arters utbredning, energiresurser och mineralfyndigheter.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om geografiska datamängder som omfattas av lagen.

4 §

Information som beskriver geografiska datamängder och geografiska datatjänster

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska utarbeta och uppdatera information som beskriver geografiska datamängder som omfattas av denna lag och datatjänster som hänför sig till dessa (*metadata*).

Bestämmelser om tekniska krav på innehållet i metadata finns i kommissionens förordning (EG) nr 1205/2008 om genomförande av Inspire-direktivet i fråga om metadata.

6 §

Interoperabel geografisk datamängd

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska utarbeta och uppdatera en för

3) statistiska enheter, byggnader, mark, markanvändning, människors hälsa och säkerhet, allmännyttiga och offentliga tjänster, *anläggningar och platser* för miljöövervakning, produktions- och industrianläggningar, jordbruks- och vattenbruksanläggningar, befolkningsfördelning, områden *som motiverar en särskild förvaltning, begränsning eller reglering* samt enheter för rapportering, naturliga riskområden, atmosfäriska förhållanden *och* geografiska meteorologiska förhållanden, geografiska oceanografiska förhållanden, havsområden, biogeografiska regioner, *livsmiljöer och* naturtyper, arters utbredning, energiresurser och mineralfyndigheter.

Denna lag tillämpas på geografiska datamängder som innehas av eller förvaras för en kommun endast om kommunen enligt lag eller förordning är skyldig att samla in eller sprida datamängderna i fråga.

Närmare bestämmelser om de geografiska datamängder som omfattas av lagen utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Information som beskriver geografiska datamängder och geografiska datatjänster

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska utarbeta och uppdatera information som beskriver geografiska datamängder *och geografiska datatjänster och som gör det möjligt att finna, inventera och utnyttja datamängderna och datatjänsterna (metadata).*

Bestämmelser om tekniska krav på innehållet i metadata finns i kommissionens förordning (EG) nr 1205/2008 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG om metadata.

6 §

Interoperabilitet hos geografiska datamängder och geografiska datatjänster

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska utarbeta och uppdatera en för

datadelning lämpad version av varje geografisk datamängd som omfattas av denna lag (*interoperabel geografisk datamängd*).

När interoperabla geografiska datamängder utarbetas och hanteras ska personuppgiftslagen (523/1999), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och annan lag iaktas.

Bestämmelser om krav på interoperabla geografiska datamängders innehåll och organisation utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 7 i Inspire-direktivet.

7 §

Tillgängligheten av geografiska datamängder i ett datanät

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska se till att interoperabla geografiska datamängder är tillgängliga i ett datanät för visning och överföring.

Bestämmelser om tekniska krav på tillgängliggörande av interoperabla geografiska datamängder i datanätet utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 16 i Inspire-direktivet.

10 §

Anlitande av sök- och stödtjänster med avseende på andra datamängder

Lantmäteriverket får fastställa sådana villkor och begränsningar för anlitandet av stödtjänster i situationer enligt 1 och 2 mom. som verket anser vara nödvändiga. Lantmäteriverket ska meddela den delegation som avses i 17 § de allmänna principerna för sådana villkor och begränsningar.

datadelning lämpad version av varje geografisk datamängd (***interoperabel geografisk datamängd***) samt se till att de tillhörande geografiska datatjänsterna är interoperabla.

Bestämmelser om kraven på interoperabilitet hos geografiska datamängder och geografiska datatjänster utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 7 i Inspire-direktivet.

7 §

Tillgängligheten av geografiska datamängder i ett datanät

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska se till att interoperabla geografiska datamängder är tillgängliga i ett datanät för visning och nedladdning.

Bestämmelser om tekniska krav på tillgängliggörande av interoperabla geografiska datamängder i datanätet utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 16 i Inspire-direktivet.

10 §

Anlitande av sök- och stödtjänster med avseende på andra datamängder

(upphävs)

11 §

Informationsutbyte mellan myndigheter

En myndighet som förvaltar geografisk information ska göra en interoperabel geografisk datamängd tillgänglig för en annan myndighet, om den andra myndigheten behöver utnyttja denna datamängd för att kunna fullgöra uppgifter som hör samman med utövning av offentlig makt.

Den myndighet som förvaltar geografisk information och den i 1 mom. avsedda andra myndigheten ska se till att den geografiska datamängden är obehindrat tillgänglig, om det är sannolikt att det finns behov av att också utnyttja den i brådskande situationer.

En myndighet som förvaltar geografisk information ska också lämna ut *sådana* interoperabla datamängder till myndigheter i andra EG-medlemsstater, till gemenskapsinstitutioner eller gemenskapsorgan och till organ inrättade genom internationella avtal där Finland och Europeiska gemenskapen är parter som dessa behöver för uppgifter som påverkar miljöns tillstånd och som det föreskrivs att de ska fullgöra.

15 §

Villkor för utnyttjande av geografiska datamängder

Myndigheter som förvaltar geografisk information kan ställa villkor för visning, överföring eller utnyttjande av datamängderna. Villkoren och en avtalsmall som hänför sig till dem ska vara tillgängliga i datanätet.

11 §

Informationsutbyte mellan myndigheter

En myndighet som förvaltar geografisk information ska göra *sina interoperabla geografiska datamängder och sina geografiska datatjänster som hör samman med dem tillgängliga för en annan myndighet*, om den andra myndigheten behöver utnyttja *dem* för att kunna fullgöra uppgifter som hör samman med utövning av offentlig makt.

Den myndighet som förvaltar geografisk information och den i 1 mom. avsedda andra myndigheten ska *på förhand* se till att *den interoperabla geografiska datamängden och geografiska datatjänster som hör samman med den är obehindrat tillgängliga*, om det är sannolikt att *de* behöver utnyttjas också i brådskande situationer.

En myndighet som förvaltar geografisk information ska också lämna ut interoperabla *geografiska datamängder och geografiska datatjänster som hör samman med dem till myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen och till unionens institutioner och organ samt ömsesidigt och på lika villkor till organ som inrättats genom internationella avtal där Finland och Europeiska unionen är parter, om mottagaren behöver dem för att fullgöra uppgifter som det föreskrivs eller bestäms att mottagaren ska fullgöra och som påverkar miljöns tillstånd.*

15 §

Villkor för utnyttjande av geografiska datamängder och geografiska datatjänster

Myndigheter som förvaltar geografisk information kan ställa villkor för visning, *nedladdning och utnyttjande av geografiska datamängder och geografiska datatjänster.* Villkoren får dock inte vid tidpunkten för användandet leda till praktiska hinder mot delningen av datamängderna och datatjänsterna. Villkoren och en avtalsmall som hänför sig till dem ska vara tillgängliga i datanätet.

RP 83/2015 rd

Bestämmelser om utlämnande av geografiska datamängder till Europeiska gemenskapens institutioner och organ utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 17 i Inspire-direktivet.

18 §

Övervakning

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska övervaka utnyttjandet av interoperabla geografiska datamängder som gjorts tillgängliga i datanätet och ge in övervakningsuppgifterna till jord- och skogsbruksministeriet.

Lantmäteriverket ska övervaka kvaliteten, omfattningen och interoperabiliteten hos samt utnyttjandet av den information som lagts in i söktjänsten, tillgängligheten av geografiska datamängder i datanätet och datatjänsternas kompatibilitet samt ge in övervakningsuppgifterna till jord- och skogsbruksministeriet.

Närmare bestämmelser om övervakningen och översändningen av övervakningsuppgifter enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om utlämnande av geografiska datamängder till Europeiska *unionens* institutioner och organ utfärdas genom en förordning som kommissionen antar med stöd av artikel 17 i Inspire-direktivet.

18 §

Övervakning

Myndigheter som förvaltar geografisk information ska övervaka utnyttjandet av interoperabla geografiska datamängder som gjorts tillgängliga i datanätet och lämna övervakningsuppgifterna till jord- och skogsbruksministeriet.

Lantmäteriverket ska övervaka kvaliteten, omfattningen och interoperabiliteten hos samt utnyttjandet av den information som lagts in i söktjänsten, tillgängligheten av geografiska datamängder i datanätet och datatjänsternas kompatibilitet samt lämna övervakningsuppgifterna till jord- och skogsbruksministeriet *och se till att dessa uppgifter är permanent tillgängliga i datanätet.*

Närmare bestämmelser om övervakningen och *utlämnande* av övervakningsuppgifter enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20.
